

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Miquel Golobardes, reivindicat Maria Golobardes, filla de l'historiador, professor de grec i organitzador de l'arxiu del castell de Peralada, ha escrit un article a *El butlletí de Peralada* (<https://tuit.cat/flSaf>) per recordar la trajectòria vital i acadèmica del primer gran estudiós del moviment remença (*Els Remenses dins el quadre de la pagesia catalana fins el s. xv* va ser la seva tesi doctoral). Nascut a la vila bressol del llegendari Ramon Muntaner, el Golobardes jove, d'origen humil, va fer de pagès per imperatiu familiar, però, sentint-se cridat a l'estudi, es va guanyar a pols i contra les circumstàncies —l'actitud paterna, la depuració en la postguerra...— l'alt nivell que li van reconèixer les institucions i les persones dedicades a investigar el passat: Santiago Sobrequés, Jaume Vicens Vives, Ramon d'Abadal... «Costa d'entendre», escriu la filla, «que al llarg del temps, anys, Miquel Golobardes no tingui cap carrer del poble, cap placa que en faci present el record... Potser ara és el moment de dedicar-li una atenció preferent per tenir-lo present amb un reconeixement per part del poble.»

El Bar Boia de Cadaqués | Fundat fa setanta-nou anys, aquest gener va haver de tancar. La llei de costes diu que a cap platja de poble hi pot haver més d'una guingueta si no estan a cent cinquanta metres de distància, i a la de Cadaqués n'hi ha una altra, el Marítim, a... disset metres. És així que la família Vehí, regent del Boia, va rebre l'ordre de plegar. I per què ha estat el Boia i no el Marítim qui s'ha hagut d'arrugar? Doncs perquè el Boia fa poc va haver de renovar la llicència, el tràmit va ser protestat, i la Generalitat ha conclòs que no autoritza l'actualització del permís perquè deu interpretar que és un negoci «nou». La comunicació ha estat reclamada, però, de moment, no han obtingut resposta. A més de deixar un parell de dotzenes de persones sense feina, resulta que el Boia d'anys ençà era «més que un bar». A Cadaqués s'havia convertit en un centre cultural, gastronòmic i

social, sovintejat per personatges, és clar, com el mateix Dalí. De la considerable colla de *boians* han emergit propostes de manifestar-se contra aquesta decisió administrativa. Veurem com acaba.

El Casino Menestral | Per tal de ser restaurat, consolidat..., ha romàs gairebé tancat durant anys, només amb serveis mínims (el bar i alguna cosa més); ara, sembla que es podrà desencallar l'atzucac d'un quart de segle de remodelació fallida. El Casino (1856) és (o era) una entitat privada que des del 1904 tenia la seu a l'edifici del carrer Ample, que és l'objecte de rehabilitació. Com a tal associació, era impossible que els propietaris (els socis), amb les seves exigües quotes, poguessin fer-se càrrec de les costoses obres.

>> El Casino Menestral Figueras, a la cantonada dels carrers Ample i Peralada. (FOTO: VIQUIPÈDIA)

Fa anys, algú ja va proposar la sortida que ara s'ha acceptat, però llavors no va ser assumida: cedir l'edifici a un organisme públic (l'Ajuntament, el més proper), i que amb els diners de tots es refés el centre cultural i recreatiu, comptant, és clar, amb algunes limitacions d'ús que satisfessin el soci més sentimental. Les obres d'aquest bé cultural d'interès local costaran quatre milions i mig d'euros i el consistori diu que recorrerà al trio coral habitual: Diputació, Generalitat i Estat.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Aprendre a fer de ramader | La cooperativa Ramaders del Baix Empordà i Llet Nostre han impulsat la creació d'uns estudis reglats per aprendre l'ofici de ramader de vaques, porcs o aviram. Els estudis es fan a l'Institut de la Bisbal d'Empordà i consisteixen a completar cinc-centes deu hores de teoria (al centre formatiu) i pràctica (a les granges) quatre dies a la setmana. Aprenen accions com ara treure el precinte de les bales de palla, saber quin farratge necessiten els animals i alimentar-los, munyir les vaques o moure el bestiar d'un cobert a un altre. Són uns estudis pioners a Catalunya i estan pensats per fomentar l'ofici de ramader, per al qual hi ha molta demanda i poca gent qualificada. L'objectiu del curs, adreçat a persones de més de vint-i-cinc anys (tot i que se n'accepten de més joves), és, un cop finalitzat, poder entrar al mercat laboral immediatament amb tots els coneixements necessaris. Els ramaders de la zona estan satisfets amb la iniciativa, perquè podran contractar gent formada en l'ofici i no els hauran d'ensenyar de zero, per la qual cosa s'estalviaran temps. L'ofici de ramader és un d'aquells que se solen aprendre a força de treballar o per transmissió de coneixements entre generacions. Malgrat que alguns dels coneixements requerits per dedicar-s'hi són ancestrals, avui dia cal una posada a punt d'informació i tècniques noves. Aquest ofici, sovint menyspreat per les condicions de l'entorn en què s'ha de fer, és molt important en la cadena alimentària de la societat. I han hagut de ser els mateixos ramaders els qui han impulsat una formació reglada específica per al sector. Curiós.

Llibreria activa a Palamós | La Fundació Finestres ha obert una llibreria a Palamós, al local on hi va haver, durant quaranta-dos anys, fins al 2019, la llibreria La Gavina. L'objectiu de la fundació és que l'espai sigui tant una llibreria com un centre d'activitats literàries, un punt de trobada cultural lligat a la residència d'autors que l'entitat té, des del 2023, damunt el penya-segat

de la cala Senià. A la residència, situada entre les cales Estreta i Castell, hi havia estiuat Truman Capote, i diuen que allà va escriure *A sang freda* (1966). Ara acull escriptors del país i internacionals que volen desconnectar del brogit i concentrar-se en les seves obres. Fomentar les activitats literàries i impulsar el teixit cultural són, doncs, dos dels principals objectius de la fundació amb aquest projecte, a banda de fomentar el debat en diferents àmbits. La Fundació Finestres va néixer amb la finalitat d'impulsar la creació literària i donar oportunitats a autores i autors de diferents àmbits i procedències, sobretot en la producció narrativa catalana i espanyola, i el còmic en català. El 2020 va crear els Premis Finestres de Narrativa a obra publicada originalment en castellà i en català, i les Beques Finestres d'Assaig. En una època en què hi ha un degoteig constant de tancament de llibreries, és d'agrair que hi hagi qui impulsi nous projectes en el sector.

>> Els responsables de Finestres amb l'alcalde de Palamós, Lluís Puig. (Foto: AJUNTAMENT DE PALAMÓS. JOAN CAMA.)

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

i-Cerdanya, eina de comunicació transfronterera | El 2010, Laurent Leygue, actual alcalde d'Estavar, va obrir el compte de Facebook *i-Cerdanya* amb la voluntat de recollir totes les notícies relacionades amb la vall cerdana. Catorze anys més tard, catorze mil seguidors d'ambdós costats de la frontera es troben en aquest centre d'informació comarcal independent obert les vint-i-quatre hores.

Aquest grup és l'eina de comunicació transfronterera més important cre-

ada els darrers anys, ja que ofereix una visió global de l'actualitat de Cerdanya. S'hi poden trobar enllaços a notícies de política local, però també informació sobre l'agenda cultural i esportiva, fets diversos i fins i tot esqueles.

Gràcies a la qualitat del contingut, el grup continua augmentant en nombre de seguidors. Leygue administra amb mà ferma les publicacions i comentaris per tal que el rigor i el respecte es mantinguin en el conjunt de la pàgina. Fins i tot, sovint tradueix els titulars o ofereix un resum de la notícia per tal que tothom pugui entendre de què es tracta. Una iniciativa excepcional sorgida de la voluntat d'unir els habitants de Cerdanya.

L'herència d'Emili Giménez Garcia

Des del 2013, el fotògraf Emili Giménez Garcia cedia periòdicament el seu fons fotogràfic a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya. Desaparegut el 2020, Giménez inicià la seva producció fotogràfica l'any 1999, coincidint amb la seva entrada a l'Ajuntament de Puigcerdà en qualitat de tinent d'alcalde, regidor de Cultura (1999-2007) i cap de premsa (2008-2012).

Després de la digitalització, classificació i descripció, ja es poden consultar i descarregar més de 270.000 imatges a la pàgina d'Arxius en línia de la Generalitat de Catalunya. Les imatges recullen actes polítics i socials, presentacions de llibres, visites institucionals, festes, esdeveniments esportius, concerts, paisatges i patrimoni cerdà.

Sempre conscient de la importància de la seva producció fotogràfica, Giménez va voler cedir les imatges a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya per tal que fossin públiques. Una herència d'un valor incalculable per a tots nosaltres i un llegat d'història gràfica que perviurà en el futur gràcies als historiadors que estudiaran els primers anys del segle XXI.

>> Emili Giménez Garcia fotografant el conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet Valera, i l'alcalde de Fontanals de Cerdanya, Ramon Chia Gálvez, durant la celebració del cinquantè aniversari del municipi.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Projectes de millores a centres educatius

| El delegat del Govern de la Generalitat a Girona ha assegurat que les obres de construcció d'un edifici nou per a l'Institut Escola Salvador Vilarrasa de Besalú ha sortit a licitació, amb dues línies de primària i una de secundària. També diu que s'avança en l'escola rural de la Vall de Bianya, ja que l'Ajuntament ha fet els deures i ha comprat els terrenys, i des del Departament d'Educació continuen estudiant el projecte. El que no avança gens és el canvi d'ubicació de l'Institut Escola Greda d'Olot, perquè sembla que s'espera que es defineixi el traçat viari a la zona on s'ha de projectar el centre nou.

>> L'escola de Besalú el 1934, quan es va inaugurar. Foto: ACGAX. SERVEI D'IMATGES. FONS JOSEP M. MELCIÓ PUJOL (EMETERI VÉLEZ VALLS).

Pel que fa a les demandes d'escoles com la de Montagut d'incorporar la llar d'infants, el delegat del Govern assegura que des de la Generalitat es permetrà incloure les llars d'infants a les escoles, i es donaran ajudes per tal d'adequar-hi espais. Per ara tot són projectes en els despatxos, totalment imprescindibles, però la realitat és que passen els mesos i tot continua igual.

Les variants d'Olot i les Preses | Sílvia Paneque, consellera de Territori, va declarar el desembre passat que preveia que el 2025 començarien les obres de la variant d'Olot i les Preses, i que el 2029 estarien finalitzades. L'estudi informatiu i el d'impacte estan tancats, i el projecte constructiu, redactat